

Gäller för: Verksamhet Specialistmedicin, Allergimottagning Sahlgrenska

Giltig från: 2025-07-10

Innehållsansvar: Maria Petersen, (marwa43), Vårdenhetschef

Giltig till: 2027-07-02

Granskad av: Maria Petersen, (marwa43), Vårdenhetschef

Godkänd av: Therese Thorsson, (thelo2), Enhetschef

Astma – Sjuksköterskebesök astma

Förändringar sedan föregående version

Verksamhetsnamn korrigerat. Flera uppdateringar och ändringar av texten i hela dokumentet.

Bakgrund och syfte

Uppföljande sjuksköterskebesök hos patient med andningsbesvär.

Förutsättningar

Sjuksköterskor Allergimottagningen, verksamhet Specialistmedicin, Område 6, Sahlgrenska Universitetssjukhuset ansvarar för att utföra arbetet enligt gällande rutin.

Vårdenhetschefen öppenvård ansvarar för att rutinen är känd och följs.

Verksamhetschefen ansvarar för att rutinen finns och följer gällande författningar/lagar.

Avgränsningar

Ordinerat uppföljande sjuksköterskebesök hos patient med andningsbesvär.

Utförande

Inför besöket

Ta del av journal, där syftet med sjuksköterskebesöket och fortsatt planering (vårdplan) klart bör framgå, till exempel astmautbildning, ändrad behandling etcetera.

Patientutbildning skall ske fortlöpande.

Förutsättningar för att besöket skall bli bra

- Tid (tillräckligt) avsätts för besöket.
- Ett rum där man kan tala ostört med patienten.
- Spirometer tillgänglig.
- Undervisningsmaterial.
- Dator för journalläsning.
- Att besöket anpassas till den enskilde patienten och dennes speciella behov.

Lämpliga frågor till patienter med luftrörsbesvär

- Röker Du? Om ”ja” fråga: Har Du någonsin funderat på att sluta? Behöver Du hjälp?
- Vaknar Du nattetid av luftrörsbesvär?
- Hur klarar Du fysisk aktivitet? Vad begränsar Dig?
- Använder Du mycket luftrörsvidgande medicin? I så fall, hur mycket använder Du?
- Har Du bra effekt av denna medicin?
- Hindrar dina andningsbesvär något i Ditt arbete eller på Din fritid?
- Vad upplever Du utlöser Dina luftrörsbesvär?
- Har Du själv någon idé varför Du är sämre?
- Har Du varit förkyld?
- Hur upplever Du luftrörsbesvären, till exempel pip, täthetskänsla, tungt att andas, tryck, lock och så vidare?

Viktiga kunskaper för en astmapatient

Fråga patienten om de vet vad som händer vid astma. Vid behov, gå igenom detta och visa eventuellt astmabroschyr.

Gå igenom aktuella mediciner och kontrollera att patienten känner till deras verkningsmekanismer och funktioner.

Kontrollera inhalationstekniken genom att patienten själv får visa hur de inhalerar med den typ av inhalator de själva har.

Tidiga tecken på försämring kan vara till exempel ökad förbrukning av luftrörsvidgande medicin, att vakna på natten av andningsbesvär, att besväras vid allt lindrigare aktivitet samt sjunkande PEF-värden.

Om patienten försämras, skall i första hand egenvård såsom ökning av medicinintag enligt ordination göras. Hjälper ej detta, skall allergimottagningen kontaktas. Vid försämring under kvällar och helger kontaktas akutmottagningen.

PEF-registrering

Ev. lämna ut PEF-kurvan för registrering och instruktioner. Viktigt att skriva patientens personnummer och ordinerande läkare på underlaget.

Olika anledningar till att registrera PEF

- Utredning/diagnos
- Kontroll av astma
- Uppföljning efter försämring
- Uppföljning efter ändring av medicinering

Spirometri

Utförs på alla med luftvägsbesvär. Reversibilitetstest efter ordination.

Jämför dagens värden med tidigare

Övrigt

- Använd ACT-frågeformulär. ACQ-frågeformulär vid biologiska läkemedel.
- Uppmana patienten att i första hand kontakta oss via 1177 e-tjänster. Samt kontrollera patientens aktuella telefonnummer.
- Eventuellt kan behov föreligga för ytterligare uppföljningsbesök.
- Dokumentera besöket i Melior och skriv under ”**samordning**” planeringen för patienten i fortsättningen.
- Är patienten klart försämrad i sin astma bör ansvarig läkare eller konsultläkare kontaktas.
- Om behov finns, diskuteras patienten med ansvarig läkare samma dag eller vid senare tillfälle.
- Lägg anteckning i ansvarig läkares postlåda eller bevakningslåda i Melior för kännedom.

Avsteg från rutin

Medvetet avsteg från rutinen dokumenteras i Melior om rutinen är kopplad till patient. Övriga orsaker till avsteg från rutinen rapporteras i MedControlPRO, där aktuell linjeshöv ansvarar för utredning, åtgärd och uppföljning.

Uppföljning

Uppföljning, utvärdering och revidering av rutindokumentet ska ske vid behov, dock senast två år efter godkännande. Ansvar för revidering har vårdenhetschefen allergimottagning eller av denne utsedd person.

Arbetsgrupp

Rutinen framtagen av: Katarina Pettersson, sjuksköterska, Yvonne Andersson, sjuksköterska, Allergimottagningen.

Denna version reviderad av: Maria Petersen, vårdenhetschef allergimottagning.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Verksamhet Specialistmedicin, Allergimottagning
Sahlgrenska

Innehållsansvar: Maria Petersen, (marwa43), Vårdenhetschef

Granskad av: Maria Petersen, (marwa43), Vårdenhetschef

Godkänd av: Therese Thorsson, (thelo2), Enhetschef

Dokument-ID: SU9788-135611145-140

Version: 7.0

Giltig från: 2025-07-10

Giltig till: 2027-07-02